

ACHOS BUSNES PORTFFOLIO

ATODIAD

TACHWEDD 2025

Uchelgais
Gogledd Cymru
Ambition
North Wales

Trosolwg Gweithredol

Diben yr achos busnes portffolio strategol hwn yw arddangos y dewis gorau posib o raglenni a phrosiectau ar gyfer cyflawni Cynllun Twf Gogledd Cymru. Achos busnes y portffolio oedd y sylfaen y llofnodwyd y Cytundeb Twf Terfynol arni rhwng Uchelgais Gogledd Cymru, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU mewn seremoni rithiol ar 17 Rhagfyr 2020. Achos Busnes Portffolio 2022 yw'r brif ddogfen sy'n darparu gwaelodlin ar gyfer Uchelgais Gogledd Cymru. Fel rhan o'r broses diweddariad blynyddol y cytunwyd arni gyda Llywodraethau Cymru a'r DU, mae atodlen i'r achos busnes yn cael ei baratoi i ddarlunio unrhyw newidiadau perthnasol dros y flwyddyn a fu. **Mae'r Atodlen yn arddangos y newidiadau a wnaed i'r achos busnes portffolio strategol o fis Medi 2024 ymlaen. Dylid darllen yr Atodlen hon ar y cyd â'r brif ddogfen ac unrhyw Atodlen flaenorol wedi'i diweddaru.**

Yr Achos Strategol

Diweddariad Tachwedd 2025 – Crynodeb o'r newidiadau allweddol i'r Achos Strategol

- Ychwanegwyd manylion polisiau a mentrau strategol newydd (ers diweddariad 2024) sy'n berthnasol i'r portffolio. Gweler tabl 1.1
- Ychwanegwyd manylion am newidiadau i'r cyd-destun macro-economaidd. Gweler tabl 1.2
- Diweddarwyd tabl risgiau mawr 1.4
- Mae crynodeb o fân newidiadau pellach i'r achos strategol portffolio wedi'i ddarparu. Gweler tabl 1.5

Yr Achos Economaidd

Diweddariad Tachwedd 2025 – Crynodeb o'r newidiadau allweddol i'r Achos Economaidd

- Derbyniodd wyth prosiect gymeradwyaeth Achos Busnes Llawn; Cymeradwywyd Achos Busnes Amlinellol Parc Bryn Cegin (Rhaglen Tir ac Eiddo) ym mis Rhagfyr 2024, wedi'i ddilyn yn agos gan yr Achos Busnes Llawn ym mis Chwefror 2025; cymeradwywyd prosiect Cydnherth (Rhaglen Ynni Carbon Isel) ym mis Chwefror 2025; Cymeradwywyd y rhaglen 4G + (Cysylltedd Digidol) ym mis Ebrill 2025; Cymeradwywyd Achos Busnes Llawn Ynni Lleol Blaengar ym mis Mai 2025. Cymeradwywyd y rhaglen Di-wifr Uwch (Cysylltedd Digidol) ym mis Gorffennaf 2025. Ym mis Hydref 2025 derbyniodd tri o'r prosiectau rhestr wrth gefn gymeradwyaeth i'w Hachosion Cyfiawnhad Busnes, y Porthladd Rhydd (Rhaglen Tir ac Eiddo), Safleoedd ac Adeiladau Gogledd Môn (Rhaglen Tir ac Eiddo) a Chymdeithas 5.0 (Rhaglen Arloesi mewn Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel).
- Derbyniodd tri Achos Busnes Amlinellol gymeradwyaeth. Cymeradwywyd y prosiect Antur Gyfrifol (rhaglen Bwyd-amaeth a Thwristiaeth) ym mis Chwefror 2025. Gyda Phrosiect Prince (Rhaglen Arloesi mewn Gweithgynhyrchu Gwerth Uchel) wedi'i gymeradwyo ym mis Hydref 2025. Cymeradwywyd Achos Busnes Amlinellol Dyfodol Venue Cymru ym mis Tachwedd 2025.
- Mae canlyniadau'r Achos Cyfiawnhad Busnes cymeradwy ar gyfer Llaeth Defaid Cymru, rhan o Hwb Economi Wledig Glynllifon (rhaglen Bwyd-amaeth a Thwristiaeth) hefyd wedi cael eu defnyddio i lywio'r diweddariadau i'r Achos Economaidd.

- Mae'r Achos Economaidd wedi cael ei ddiweddarau i ystyried prosiectau a dynnwyd yn ôl o'r Cynllun twf, neu a symudwyd i'r Rhestr wrth gefn, yn ogystal a senarios Achos Gorau/Canolig/Gwaethaf ar gyfer ail ddyrannu y cyllid sydd heb ei glustnodi i brosiectau ar y Rhestr wrth Gefn.
 - Mae nifer o brosiectau wedi gweld oedi yn effeithio ar broffil costau a buddion.
-
- Disgwylir i raglenni'r Cynllun Twf gynhyrchu cyfanswm o £1.5 i £1.7 biliwn mewn GVA ychwanegol net, a 3,540 i 4,170 o swyddi cyfwerth ag amser llawn ychwanegol net. Felly, rhagwelir na fydd y Cynllun Twf yn cyrraedd Amcan Gwariant 2 (Cefnogi cynnydd ychwanegol net o rhwng £2.0 biliwn a £2.4 biliwn mewn GVA i Economi'r Gogledd drwy'r Cynllun Twf erbyn 2036). Mae hyn yn bennaf oherwydd oedi wrth i brosiectau portffolio symud y llinell amser ar gyfer twf GVA a ragwelir y tu allan i'r cyfnod arfarnu economaidd gwreiddiol (15 mlynedd o 2020/21). Dylid nodi er bod y lleihad mewn GVA o brosiectau sydd wedi'u hoedi yn y portffolio yn cael ei leddfu'n rhannol drwy brosiectau sy'n symud i'r cyfnod Achos Busnes Amlinellol, mae'r oedi yn peri gostyngiad net yn y GVA cronus erbyn 2036.
 - Ym mis Tachwedd 2023, cadarnhaodd Llywodraethau'r DG a Chymru: "nid oes gofyniad llywodraethol (LlyDU na LIC) i olrhain a chysylltu GVA yn uniongyrchol gyda phortffolio'r cynllun twf". Fodd bynnag, er cysondeb, mae'n dal yn cael ei broffilio yn y ddogfen hon.
 - Yn nodedig, mae'r swyddi net a ragwelir yn dod o fewn yr amrediad a amlinellir yn Amcan Gwariant 1 (Creu rhwng 3,400 a 4,200 o swyddi net* yng Ngogledd Cymru trwy'r Cynllun Twf erbyn 2036). Mae hyn oherwydd y bydd prosiectau sydd wedi'u hoedi yn dal i greu swyddi cyn 2036.
 - Mae'r rhagolwg diweddaraf yn dangos bod y prosiectau yn dod â chyfanswm buddsoddiad o rhwng £0.82 a £0.97 – ychydig yn llai na'r targed o £1 biliwn yn Amcan Gwariant 3.
 - Mae Cymhareb Budd Cost 2025 yn erbyn costau'r Cynllun Twf yn 3.9-4.4: 1. Mae hwn yn ostyngiad o 1.3-2.0 ers diweddariad 2024.

Yr Achos Masnachol

Diweddariad Tachwedd 2025 – Crynodeb o'r newidiadau allweddol

- Mae'r newid i achos masnachol y portffolio wedi bod yn ffinial.
- Mae wyth caffaeliad wedi digwydd yn y 12 mis diwethaf, sy'n cynnwys: Hwb Economi Wledig Glynlifon, Canolfan Biotechnoleg Amgylcheddol+, Cydnerth, Cronfa Ynni Glân, Egri, LPWAN, 4G+ a'r Ganolfan Prosesu Signalau Digidol.
- Mae caffael hefyd wedi digwydd ar gyfer ffrydiau gwaith a ariennir gan y Gronfa Ffyniant Gyffredin gan gynnwys Dichonoldeb Ynni Glân (Rhaglen Ynni Carbon Isel), Offer Arolwg Rhwydwaith Symudol (Rhaglen Cysylltedd Digidol), treialon IoT Amaethyddiaeth Glyfar (Rhaglen Cysylltedd Digidol). Mae'r caffaeliadau hyn yn ychwanegu gwerth ac yn llywio prosiectau o fewn y rhaglen Ynni Carbon Isel a'r rhaglen Cysylltedd Digidol.

Yr Achos Ariannol

Diweddariad Tachwedd 2025 – Crynodeb o'r newidiadau allweddol

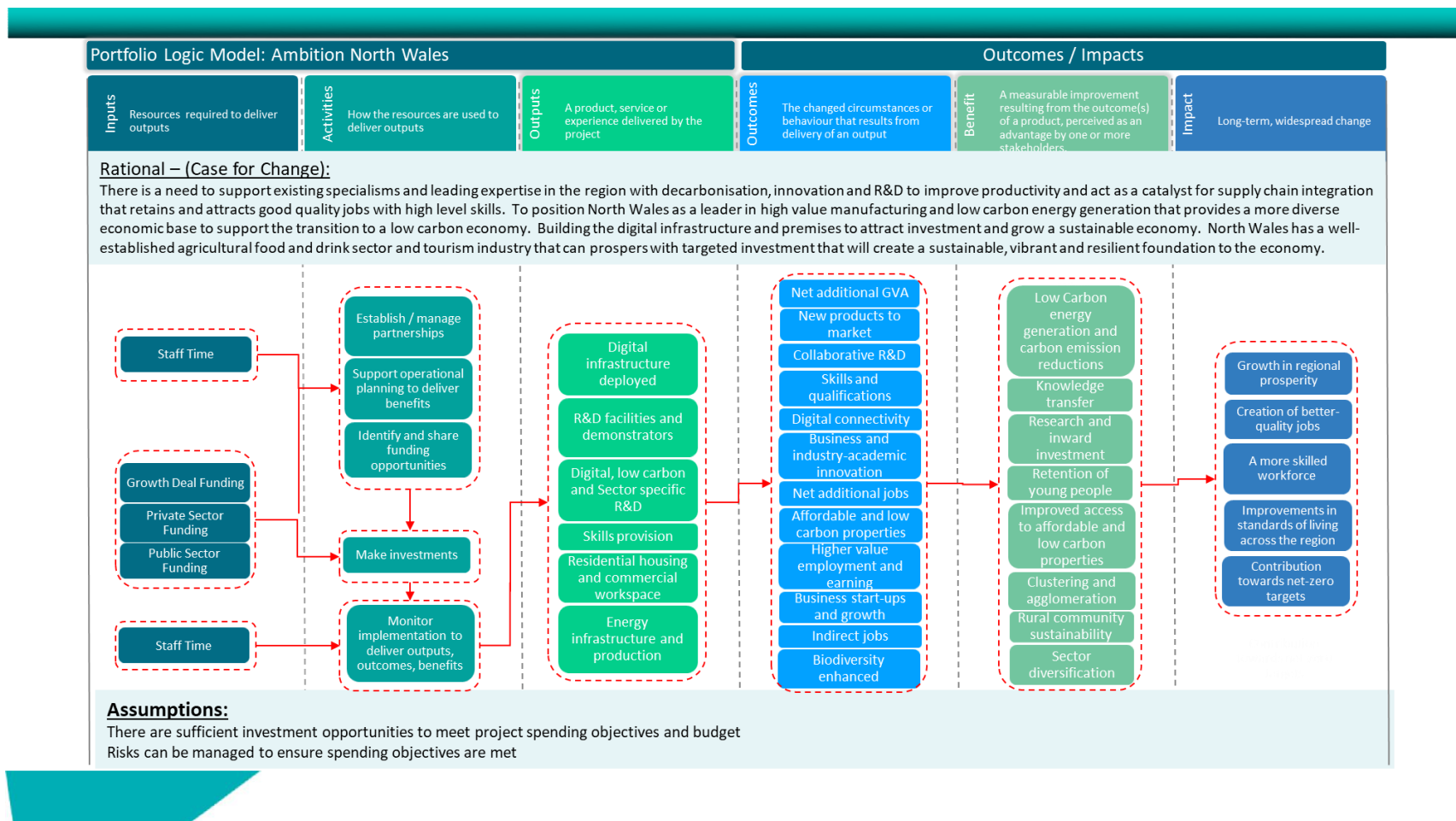
- Mae'r achos ariannol wedi'i ddiweddarau gyda siartiau a thablau, i gyfrif am yr Achosion Busnes Amlinellol, yr Achosion Cyfiawnhad Busnes a'r Achosion Busnes Llawn sydd wedi'u cymeradwyo.
- Mae'r Achos Ariannol wedi cael ei ddiweddarau i ystyried prosiectau a dynnwyd yn ôl o'r Cynllun twf, neu a symudwyd i'r Rhestr wrth gefn, yn ogystal a senarios Achos Gorau/Canolig/Gwaethaf ar gyfer ail ddyrannu y cyllid sydd heb ei glustnodi i brosiectau ar y Rhestr wrth Gefn.

Yr Achos Rheoli

Diweddariad Tachwedd 2025 – Crynodeb o'r newidiadau allweddol

- Wedi darparu diweddariadau i Strwythur Cyflawni'r Cynllun Twf, yn dilyn sefydlu Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd, gan gynnwys trosglwyddo'r Swyddfa Rheoli Portffolio, y Cynllun Twf a'i holl gyllid i CBC y Gogledd.
- Wedi darparu diweddariadau i dabl cryno'r adolygiad Porth. Mae 2 brosiect wedi symud drwy'r broses sicrwydd ac aliniad gyda'r disgwyliadau ers y portffolio blaenorol.
- Mae proses Cymeradwyo Symlach wedi'i chymeradwyo a'i chyflwyno.

Figure 1.1.1 Model Rhesymeg y Portffolio

Ffynhonnell: Hatch; Uchelgais Gogledd Cymru. Nodyn ar Fethiant y Farchnad: **Allanoldebau cadarnhaol:** buddion economaidd/cymdeithasol/amgylcheddol trydydd parti i'r economi/cymdeithas ehangach. Ni all sefydliadau masnachol ddal y rhain i gyd felly mae angen buddsoddiad cyhoeddus. **Methiant gwybodaeth:** nid oes gan fusnesau'r wybodaeth gyflawn am dechnolegau/datblygiadau a allai sicrhau twf. Mae angen buddsoddiad cyhoeddus i bontio'r bylchau gwybodaeth hyn. **Methiant cydlyn:** mae'n bosib nad oes gan un sefydliad yn unig y cymhelliant i fuddsoddi mewn menter sy'n sicrhau buddion i bartneriaid ehangach. Mae angen buddsoddiad cyhoeddus i symblu buddsoddiad partneriaeth.

